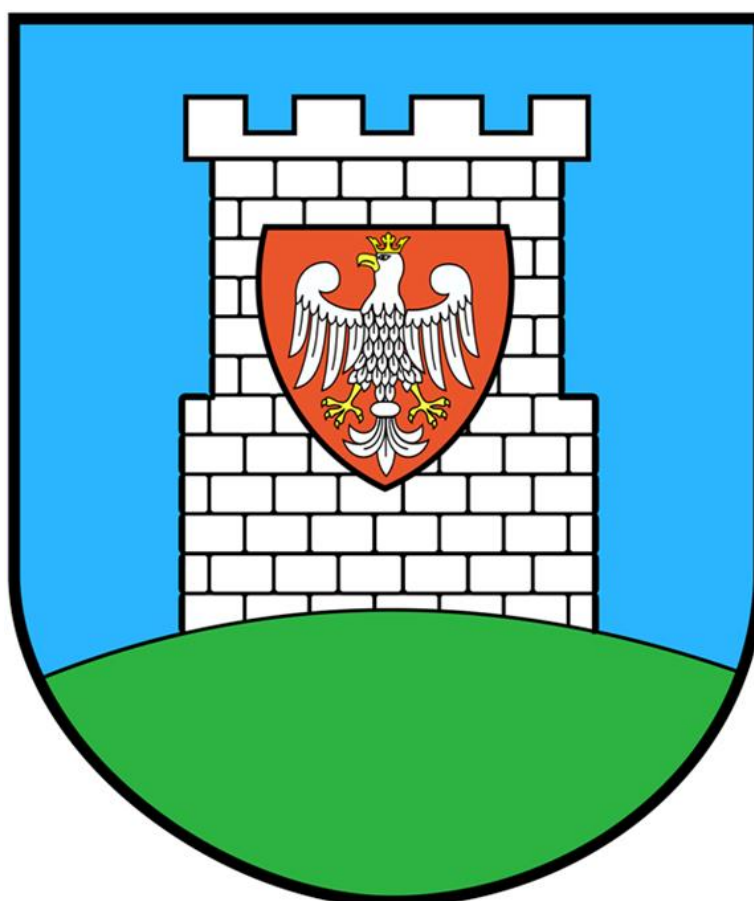

RAPORT
O STANIE GMINY RYTRO
ZA ROK 2023

NA PODSTAWIE USTAWY
O SAMORZĄDZIE GMINNYM

WÓJT GMINY RYTRO
PRZEDSTAWIA NINIEJSZYM
RAPORT O STANIE GMINY RYTRO
ZA ROK 2023.

Spis treści

I.	Wstęp.....	5
II.	Informacje ogólne	6
III.	Edukacja.....	4
IV.	Bezpieczeństwo	5
V.	Kultura	9
VI.	Biblioteka.....	22
VII.	Finanse	23
VIII.	Inwestycja.....	35
IX.	Ochrona zwierząt	51
X.	Pomoc społeczna	53
XI.	Partycypacja obywatelska.....	68
XII.	Sprawna administracja.....	70
XIII.	Przedsiębiorcy	70
XIV.	Planowanie przestrzenne	70
XV.	Ochrona zdrowia	71
XVI.	Usługi komunalne	71
XVII.	Transport	74

I. Wstęp

Przedstawiam Państwu Raport o stanie Gminy Rytro w roku 2023. Znajdujące się w nim informacje opisowe, statystyczne oraz dokumentacja fotograficzna, stanowią ogólne podsumowanie tytułowego stanu Gminy Rytro w ubiegłym roku oraz zmian, jakie zaliczyć można na poczet mojej kadencji, jako Wójta Gminy Rytro.

Rok 2023 opiewał o wiele imprez kulturalnych i sportowych, gdzie Gmina Rytro czynnie promowała oraz uczestniczyła. Wspieranie dziedzictwa kulturowego oraz promowanie sportu jest dla gminy priorytetem. Ponadto 2023 rok to w dalszym ciągu znaczna poprawa stanu dróg na terenie Gminy, poprzez wykonanie nawierzchni o wysokim standardzie.

Obecny rok to wciąż ciągła praca oraz pozyskiwanie funduszy inwestycyjnych na rzecz realizowania nowych przedsięwzięć mających służyć mieszkańcom. Mowa tu przede wszystkim o kolejnych inwestycjach w drogi, budowie nowej oczyszczalni ścieków, czy też planowanej przebudowie Szkoły Podstawowej, oraz dalszej modernizacji Zamku Ryterskiego.

Wójt Gminy Rytro

Jan Kotarba

II. Informacje ogólne

Gmina Rytro zwana dalej Gminą jest wspólnotą samorządową, obejmującą z mocy prawa wszystkich jej mieszkańców i terytorium przez nich zamieszkiwane. Siedzibą organów Gminy jest wieś Rytro. Herbem Gminy jest: w polu błękitnym wieża zamkowa z ciosu kamiennego białego, stojąca na zielonym wzgórzu, na wieży tarcza późnogotycka, na której w polu czerwonym koronowany orzeł biały, na znak, że Rytro było zamkiem obronnym na pograniczu węgierskim.

Gmina Rytro położona jest w Beskidzie Sądeckim w Dolinie Popradu w miejscu, gdzie łączą się wody Małej i Wielkiej Roztoki. Jest Gminą turystyczno-wypoczynkowo-rolniczą.

Na obszarze Rytra znajdują się liczne atrakcje, tj.:

- Ruiny zamku obronnego Rytro z XIII/XIV w.,
- Schron bojowy, bunkier (tradystor) Rytro z okresy II wojny,
- Ścieżka przyrodnicza - szlak turystyczny "Rogasiowy Szlak",
- Stary Kamieniołom - malownicza ścieżka wzdłuż potoku w leśno-skalnej scenerii,
- Park Linowy ABlandia Rytro,
- Stacja narciarska Ryter SKI,
- Polana nad Popradem „Plos” - przepiękna sceneria kamienistego Popradu, ze ścianą lasu Parku Krajobrazowego na przeciwległym brzegu, z widokiem na ruiny zamku.
- Liczne ścieżki piesze oraz rowerowe wzdłuż Popradu.

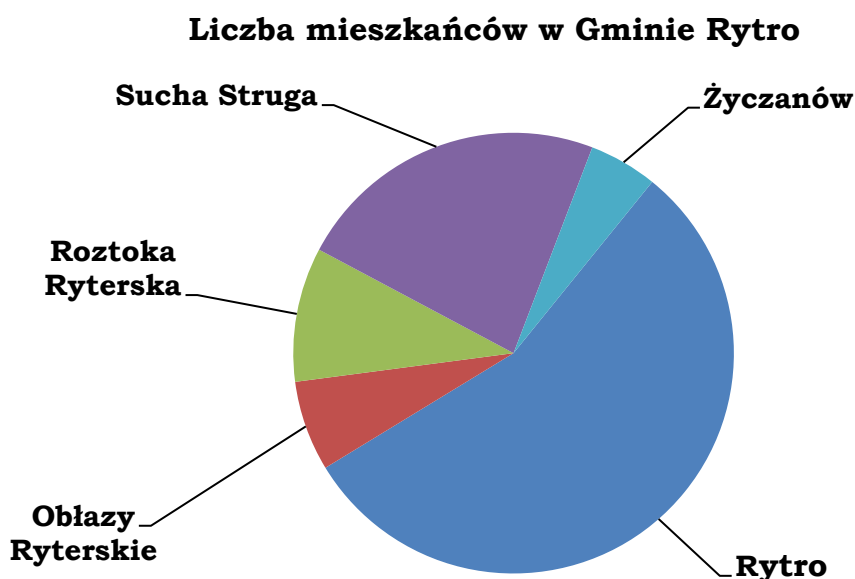
Rytro leży w połowie Głównego Szlaku Beskidzkiego - najdłuższego szlaku w polskich górach. Ponadto Rytro jest punktem wypadowym w Pasma Radziejowej (w kierunku zachodnim) i w Pasma Jaworzyny Krynickiej (w kierunku wschodnim).

Obszar Gminy wynosi 4192 ha. Terytorium Gminy obejmuje 4 wsie - Rytro, Sucha Struga, Roztoka Ryterska i Obłazy Ryterskie. W Gminie utworzono 5 sołectw: Rytro, Sucha Struga, Roztoka Ryterska, Obłazy Ryterskie i Życzanów. Sołectwa prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu Gminy.

Rada Sołecka uprawniona jest w granicach statutowych kompetencji do dysponowania:

- dochodami z gospodarowania składnikami powierzonego mienia gminnego,
- środkami przekazanymi z budżetu Gminy na potrzeby sołectw w wysokości nie mniejszej niż połowa wpływów z tytułu podatków od osób fizycznych,
- wpływami z imprez przez siebie organizowanych.

Liczba mieszkańców Gminy Rytro wynosi ogółem 3 695 osób. W rozbiciu na poszczególne miejscowości (sołectwa) liczba mieszkańców w 2023 roku kształtowała się następująco:

III. Edukacja

Liczba placówek oświatowych z podziałem na ich typy oraz wyodrębnieniem szkół i innych placówek oświatowych, których prowadzenie przekazano podmiotom prywatnym (na podstawie przepisów ustawy – Prawo oświatowe) i szkół niepublicznych:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Stefana Pawlika w Rytrze,
- 2) Gminne Przedszkole Publiczne w Rytrze.

Liczba dzieci w poszczególnych placówkach edukacyjnych;

- 1) Szkoła Podstawowa im. Stefana Pawlika w Rytrze
 - od I-VIII 2023 r. – 301 uczniów,
 - od IX-XII 2023 – 277 uczniów.
- 2) Gminne Przedszkole Publiczne w Rytrze
 - od I-VIII 2023 r. – 85 dzieci,
 - od IX-XII 2023 r. – 85 dzieci.

Wydatki na prowadzenie poszczególnych placówek oświatowych w przeliczeniu na jednego ucznia (wyodrębniona wielkość dotacji na jednego ucznia w szkołach prywatnych);

- 1) Szkoła Podstawowa im. Stefana Pawlika w Rytrze – 17 823,55 zł
- 2) Gminne Przedszkole Publiczne w Rytrze – 14 997,80 zł

Wyniki matur z podziałem na poszczególne szkoły – brak danych (brak szkół średnich w gminie)

Młodzież (w wieku 18–24 lat) z wykształceniem, co najwyżej gimnazjalnym niekontynuująca nauki – brak danych.

Wydatki gminy na oświatę w stosunku do subwencji oświatowej (o ile procent więcej, niż wynosi subwencja, gmina wydaje na oświatę) – 44,20 %.

Zatrudnienie nauczycieli w szkołach samorządowych (z podziałem na pełnoetatowych i pozostałych);

Szkoła Podstawowa im. Stefana Pawlika w Rytrze:

	w osobach	w przeliczeniu na etaty
I-VIII.2023 r. ogółem		
pełnozatrudnieni	51	47,71
niepełnozatrudnieni	46	46
ogółem	5	1,71
IX-XII.2023 r. ogółem		
pełnozatrudnieni	49	45,93
niepełnozatrudnieni	43	43
ogółem	6	2,93

Najdłuższy czas dojazdu ucznia do szkoły;

- od I-VI 2023 r. – 5 uczniów uprawnionych do korzystania z biletów refundowanych przez Urząd Gminy w Rytrze, najdłuższy czas przejazdu to ok. 5-10 minut, trasa Dominików – Szkoła Podstawowa.
- od IX-X 2023 r. – 2 uczniów uprawnionych do korzystania z biletów refundowanych przez Urząd Gminy w Rytrze, najdłuższy czas przejazdu to ok. 5-10 minut, trasa Dominików – Szkoła Podstawowa.

IV. Bezpieczeństwo

SPRAWOZDANIE

O STANIE PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

NA TERENIE DZIAŁANIA KP PIWNICZNA -ZDRÓJ

ZA 2023 ROK

I. ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ OGÓLEM

1. W 2023 roku Komisariat Policji w Piwnicznej- Zdrój wszczął i przeprowadził 115 postępowań przygotowawczych, w związku z popełnionymi przestępstwami.

	2020	2021	2022	2023
Wszczęto	126	111	133	115

2. Przestępstwa stwierdzone na terenie działania KP Piwniczna – Zdrój

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	133	118	108	123

- 2a. Wykrywalność przestępczości ogółem.

2020	2021	2022	2023
87,4	72,4	75,45	85,55%

3. Zagrożenie przestępczością kryminalną.

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	99	93	62	86

- 3a. Wykrywalność przestępczości kryminalnej.

2020	2021	2022	2023
91,09%	76,60%	77,78%	88,37%

4. Zagrożenie przestępczością kryminalną w podstawowych kategoriach.

Poniższe dane przedstawiają liczbę zaistniałych postępowań w wybranych kategoriach przestępstw pospoliczych, na terenie działania KP Piwniczna – Zdrój w latach 2020-2023:

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	12	8	27	18

a. Kradzież cudzej rzeczy:

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	2	2	7	6

b. Kradzież z włamaniem:

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	2	1	2	4

c. Rozboje, wymuszenia rozbójnicze:

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	0	0	2	2

d. Bójka i pobicia:

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	0	0	0	0

e. Uszkodzenie rzeczy:

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	6	6	16	6

f. Uszkodzenie ciała:

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa stwierdzone	22	6	2	0

5. Zagrożenie przestępczością gospodarczą.

	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa Stwierdzone	9	28	19	15

6. Zagrożenie przestępczością narkotykową.

	2020	2021	2022	2023
Wszczęte	4	2	6	4
Przestępstwa Stwierdzone	2	5	12	22

7. Przestępczość ogólna w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy Rytro w latach 2020 – 2023, przedstawia się następująco :

Miejscowość	2020	2021	2022	2023
Rytro	22	40	45	35
Sucha Struga	2	10	11	4
Roztoka Ryterska	3	7	1	3
Obłazy Ryterskie	3	4	8	1
Życzanów	0	0	0	1
RAZEM	30	61	65	44

POSZUKIWANIA:

W KP Piwniczna-Zdrój w 2023 roku prowadzono 28 spraw dot. poszukiwania osób, wszczęto 17 spraw, zrealizowano – 15. Funkcjonariusze KP Piwniczna-Zdrój ujawnili/zatrzymali 9 osób poszukiwanych. Ponadto w tut. KP prowadzono 2 sprawy dotyczące zaginięcia osób.

II. PREWENCJA:

1. Wykroczenia ujawnione.

	2020	2021	2022	2023
Ogółem	1623	1087	557	1216
W tym: porządkowe	1186	560	182	607

2. Ilość przeprowadzonych interwencji:

2020	2021	2022	2023
3315	4343	2483	1757

3. Zatrzymanie osób na gorącym uczynku przestępstwa:

2020	2021	2022	2023
31	53	53	42

4. Zatrzymanie osób poszukiwanych:

2020	2021	2022	2023
7	14	9	9

5. Wylegitymowano osób:

2020	2021	2022	2023
3797	3508	3114	3531

III. BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM:

1. Wypadki drogowe zaistniałe na terenie działania KP.

KP	2020	2021	2022	2023
Piwniczna-Z.				
Ogólnie	9	8	15	6
Gm. Rytro	6	6	4	2

2. Kolidzje drogowe zaistniałe na terenie działania KP.

KP	2020	2021	2022	2023
Piwniczna-Zdrój				
Ogólnie	47	57	55	65
Gm. Rytro	39	46	49	13

3. Liczba osób zabitych i rannych w wyniku zdarzeń drogowych.

KP	2020	2021	2022	2023
Piwniczna-Zdrój				
Liczba zabitych	0	1	0	1
Liczba Rannych	14	8	16	5

4. Dynamika ujawnionych nietrzeźwych kierujących:

KP Piwniczna-Zdrój	2020	2021	2022	2023
Art.178a KK (nietrzeźwy kierujący)	8	11	15	11
Art.87 KW (kierujący po użyciu alkoholu)	0	2	1	2
RAZEM	8	13	16	13

5. Kontrole stanu trzeźwości kierujących pojazdami:

2020	2021	2022	2023
950	97	132	816

KRAJOWA MAPA ZAGROZEŃ BEZBIECZEŃSTWA

W 2023 roku na terenie działania Komisariatu Policji w Piwnicznej-Zdrój zgłoszono: 741 zagrożeń w ramach Krajowej Mapy Zagrozenia Bezpieczeństwa (dla porównania w 2022 roku odnotowano 615 zgłoszeń). Zgłoszenia dotyczyły wykroczeń prewencyjnych (74 zgłoszenia) oraz wykroczeń w ruchu drogowym (667 zgłoszeń). Spośród w/w zgłoszeń 445 zostało potwierdzonych tj. - 60,52 %, natomiast 290 zgłoszeń nie zostało potwierdzonych po wcześniejszej weryfikacji tj.- 39,5 %. Na podstawie analizy danych Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa wynika, iż na terenie działania Komisariatu Policji w Piwnicznej-Zdroju wśród kategorii zagrożeń najczęściej zgłaszanych przez mieszkańców są: przekraczanie dozwolonej prędkości, niewłaściwa infrastruktura drogowa, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, poruszanie się po terenach leśnych quadami, nieprawidłowe parkowanie, wałęsające się bezpańskie psy, akty wandalizmu, zła organizacja ruchu drogowego, znęcanie się nad zwierzętami, dzikie wysypiska śmieci.

WAŻNIEJSZE ZABEZPIECZENIA

Funkcjonariusze KP Piwniczna Zdrój w ubiegłym roku realizowali zabezpieczenia imprez związanych między innymi z rozgrywkami spotkań piłkarskich w ramach rozgrywek klasy Okręgowej które odbywały się przy udziale kibiców, w ramach których nie odnotowano zbiorowego zakłócenia ładu i porządku publicznego. Zabezpieczano również:

- Plenerowy Festyn Rodzinny w Rytrze
- w Piwnicznej Zdroju „Piknik na Majerzu”.
- w Piwnicznej Zdroju „Piknik Nasz Dom”.
- Piknik Rodzinny przy OSP w Łomnicy Zdroju
- impreza pod nazwą „Maratonmtb- Piwniczna Zdrój 2023”.
- na terenie ruin zamku w Rytrze impreza plenerowa pn. „IV Jarmark Średniowieczny”.
- Na na terenie Gminy Piwniczna Zdrój w Strefie Turystyczno- Sportowej „Nakło” oraz Gminy Rytro Festiwal Biegowy

PODSUMOWANIE

Należy podkreślić bardzo dobrze układającą się współpracę pomiędzy kierownictwem Komisariatu Policji w Piwnicznej Zdroju a władzami samorządowymi Miasta i Gminy Piwniczna Zdrój oraz Gminy Rytro obejmującą nie tylko sferę finansową, ale również bieżącą wymianę informacji i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć na rzecz zapobiegania przestępczości i profilaktyki prewencyjnej. Funkcjonariusze Komisariatu biorą czynny udział w pracach Gminnych Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, spotkaniach Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Policjanci KP Piwniczna Zdrój organizowali również spotkania oraz pogadanki z odbiorcami w różnych grupach wiekowych (dzieci, młodzież, seniorzy), których tematyka dotyczyła różnego rodzaju występujących zagrożeń.

V. Kultura

Kultura, promocja i sport

W ramach promocji, Gmina Rythro współpracuje z Gminą Puck, Gminą Kłodzko oraz z miejscowością Inarcs na Węgrzech. Na przełomie września i października

delegacja z Gminy Rytro na zaproszenie Gminy Inarcs uczestniczyła w Dożynkach Gminnych.

W styczniu mieszkaniec Rytra kpt. w sp. Jan Brzeski obchodził jubileusz 100 urodzin. Jest to jeden z nielicznych weteranów II wojny światowej, żołnierz 24 Pułku Ułanów, który wraz z 1 Polską Dywizją Pancerną gen. Maczka przebył cały szlak bojowy od Normandii do Wilhemshaven biorąc m.in. udział w wyzwolaniu belgijskiego Tielt i holenderskiej Bredy. W 2020 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

W marcu odbył się turniej piłki siatkowej służb mundurowych i pracowników samorządowych, gdzie Gmina Rytro zdobyła IV miejsce.

W czerwcu odbyły się WIANKI RYTERSKIE, które cieszyły się bardzo dużą frekwencją. Jest to impreza cykliczna, podczas której przygotowane wianki biorą udział w konkursie. Nagrody były sponsorowane przez lokalne firmy. Imprezę uświetnił występ zespołu „Rytrzoki” oraz inscenizacja w wykonaniu dzieci ze Szkoły Podstawowej pod opieką p.Bożeny Bobrowskiej i Katarzyny Klóska. Podczas trwania imprezy wszystkie chętne dzieci korzystały ze zjeżdżalni dmuchanej oraz brały udział w różnego rodzaju konkurencjach sportowych, natomiast dorośli mogli przy wspólnym ognisku usmażyć kiełbasę. Na zakończenie przy muzyce regionalnej wrzucano wianki do wody i podziwiano, jak płyną z nurtem Popradu.

W sierpniu odbył się Piknik Rodzinny zorganizowany przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego, którego partnerem była Gmina Rytro.

W sierpniu odbyła się impreza plenerowa pn. Jarmark Średniowieczny. Jest to imprez cykliczna, która cieszy się bardzo dużą popularnością. Zaproszone Bractwo Rycerskie zaprezentowało tańce średniowieczne, bieg damy i giermka oraz pokaz walk średniowiecznych. W trakcie imprezy można było podziwiać rękodzieło twórców ludowych oraz posilić się potrawami regionalnymi przygotowanymi przez Koła Gospodyń Wiejskich. Z kolei Zespół Rytrzoki oraz Dolina Popradu urozmaicili imprezę prezentując muzykę regionalną. Na zakończenie odbyło się zdobywanie zamku w wykonaniu Bractwa Rycerskiego.

We wrześniu odbyły się na terenie Gminy Rytro ćwiczenia dowódczo-sztabowe z udziałem sił i środków Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Państwowego Ratownictwa Medycznego, Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratowniczego,

Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Instytutu Ratownictwa na Wodach Górskich i Powodziowych. Tematem ćwiczeń było „Sprawdzenie praktycznych form i metod działań policyjnych i innych podmiotów, w przypadku prowadzenia działań poszukiwawczo-ratunkowych na terenie zurbanizowanym i terenie górskim pod kryptonimem „Cyrła 2023”.

Koło Gospodyń Wiejskich „Rytrzanki” brało udział w zajęciach ruchowych, kulinarnych oraz komputerowych z programu „Seniorze Otwórz się”. W kwietniu zorganizowany został piknik rodzinny pn. „Przywitanie Wiosny”, podczas którego zaprezentowano m.in. dorobek kulinarny Koła Gospodyń połączony z Topieniem Marzanny. We wrześniu wspólnie z Popradzkim Parkiem Krajobrazowym zorganizowano i przeprowadzono imprezę plenerową pn. „Wszystko najlepsze smakuje z lasu. Las bliżej nas”.

Gmina Rytro wzięła udział w rankingu „Ocena Aktywności Gmin Subregionu Sądeckiego, której celem była prezentacja gmin wyróżniających się pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego. Gmina Rytro uzyskała I miejsce w module „Generowanie dochodów”, II miejsce w module „Efekty polityki społecznej”, oraz II miejsce w module „Dynamika”.

Gmina Rytro została również laureatem wśród Samorządów Subregionu Sądeckiego zdobywając w rankingu aż 131,75 punktów.

Podpisano deklarację współpracy z Fundacją „Auxilium” w sprawie pozyskiwania środków finansowych z budżetu Województwa Małopolskiego na rozwijanie sieci poradnictwa specjalistycznego na terenie Województwa.

Podpisano porozumienie z Nadleśnictwem Piwniczna w sprawie utrzymania gminnych szlaków turystycznych, w ramach którego zostanie przeprowadzony przegląd szlaków pod kątem porządku i bezpieczeństwa turystów.

Jak co roku wydano kalendarz Gminy Rytro na 2024 rok, w którym zaprezentowano krajobraz Gminy. Ponadto w porozumieniu z Polskim Centrum Promocji z Krakowa wykonano folder promocyjny. Zakupiono również gadżety reklamowe.

Ludowy Klub Sportowy „Poprad” Rytro

W październiku odbyło się uroczyste otwarcie stadionu, na którym została wymieniona nawierzchnia na sztuczną trawę wraz z niwelacją terenu i podbudową z kruszywa łamanego. Ponadto wykonano bieżnię, wymieniono ogrodzenie, zamontowano piłkochwyty oraz oświetlenie głównej płyty stadionu.

Bazą sportową którą zarządza Poprad Rytro jest stadion w skład którego wchodzi: główna płyta boiska o wymiarach 105m x 66m z trybunami siedzącymi na 218 miejsc oraz nagłośnieniem. Boisko treningowe o wymiarach 50m x 50m z oświetleniem, budynek klubowy z niezbędnym zapleczem sanitarnym (szatnie, natryski, WC), pomieszczeniem technicznym dla sędziów oraz magazynem na sprzęt sportowy. Obiekt spełnia wszelkie wymagania objęte przepisami PZPN do rozgrywania zawodów sportowych na szczeblu do IV Ligii.

Klub prowadzi statutową działalność opartą na zajęciach sportowych wśród dzieci i młodzieży.

Zajęcia prowadzone są w ciągu roku z ok. 120 zawodnikami w 8 grupach w różnych kategoriach wiekowych. Regularnie występuje w rozgrywkach Polskiego Związku Piłki Nożnej, podokręgu Nowy Sącz. Każda z drużyn w ramach w/w rozgrywek uczestniczy w ok. 15 spotkaniach ligowych. Aby godnie reprezentować Klub i Gminę Rytko każda z grup uczestniczy również w zajęciach sportowych (treningach) 2 razy w tygodniu przez okres 8-10 miesięcy.

Uczniowski Klub Sportowy „Ryter”

W październiku Uczniowski Klub Sportowy „Ryter” zorganizował XXI Bieg Bejorów, który jak co roku cieszył się ogromnym zainteresowaniem. W biegu udział wzięły dzieci, młodzież, dorośli z różnych stron Polski oraz z zagranicy.

Zorganizowane przez **Stowarzyszenie Visegrad Maraton Rytro** X Bieg Walny Stowarzyszenia, IX Biegi Wierchami, XI Bieg Niepodległości oraz kolejna edycja Alpejskiego Grand Prix Vertikal cieszyły się ogromną popularnością i przyczyniły się do promocji naszego regionu, nawiązaniu współpracy i popularyzacji imprez biegowych wśród wszystkich zainteresowanych.

Również we wrześniu Gmina Rytro była współorganizatorem Festiwalu Biegowego zorganizowanego w Piwnicznej-Zdroju przez Fundację Festiwal Biegów. Festiwal obejmuje ponad 20 konkurencji sportowych: biegi górskie, biegi uliczne oraz nording walking. Nieodłącznym elementem Festiwalu są targi EXPO, podczas których prezentowane są produkty i usługi dla ludzi aktywnych sportowo i nie tylko.

VI. Biblioteka

Stan czytelnictwa, wypożyczeń oraz zakupu woluminów na dzień 31.12.2023 r.:

Liczba woluminów w bibliotece na 1000 mieszkańców = 14 716 woluminów
[1 000 X 14 716 = 14,71]

Liczba wypożyczeń w bibliotece na 1 000 = 6.063 wypożyczeń
[1 000 x 6.063 = 6,06]

Na dzień 31.12.2023 r. zarejestrowanych jest 959 czytelników.

Ilość wypożyczonych woluminów w roku 2023 r. na zewnątrz wynosiła 6 063 pozycji książkowych.

Od dnia 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. księgozbiór powiększył się o 493 woluminów, w tym:

- zakupiono nowości wydawnicze:
249 sztuk (6.000,00 - zł ze środków własnych)
205 sztuk (6.000,00 - ze środków Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa)
- otrzymano w formie darowizny 39 woluminy.

W sumie stan księgozbioru na dzień 31.12. 2023 r. wynosi 14 716 woluminów.

W 2022 r. Gminna Biblioteka Publiczna:

- kontynuowała projekt „Mała książka – wielki człowiek” realizowany od 2019 r. przez Instytut Książki w Warszawie; w projekcie biorą udział dzieci w wieku od 3-go do 6-go roku życia, które otrzymują własną wyprawkę czytelniczą;
- kontynuowała współpracę z Biblioteką Narodową w Warszawie do projektu „Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych Academia”, dzięki czemu możliwe będzie pozyskanie funduszy na zakup nowości wydawniczych dla biblioteki;
- kontynuowała w ramach podjętej współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie, praktyki studenckie w okresie 07.04.2022 r. – 10.06.2022 r.;
- kontynuowała współpracę w zakresie wykonywania świadczeń o charakterze wolontariatu ze Szkołą Podstawową.

VII. Finanse Gminy Rytro

Dochody:

Dochody ogółem

29 739 394,56 zł

wykonane w 2023 r.

+16,91%

do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

8 110,01 zł

wykonane w 2023 r.

+17,00%

do roku 2022

Dochody bieżące na mieszkańca

5 309,62 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

2 800,39 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

2 119,41 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

5,94 zł

Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Rytró w 2023 roku były środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych. Wpływy w kwocie 9 796 801,07 zł stanowiły 32,94% wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na 76,89% wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych Gminy Rytró w 2023 roku były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 1 883 750,00 zł i generowały 6,33% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku od nieruchomości, wpływy z różnych dochodów oraz wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw, wykonane odpowiednio w wysokości 1 465 268,09 zł, 1 065 264,79 zł i 952 344,70 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Rytko w 2023 roku

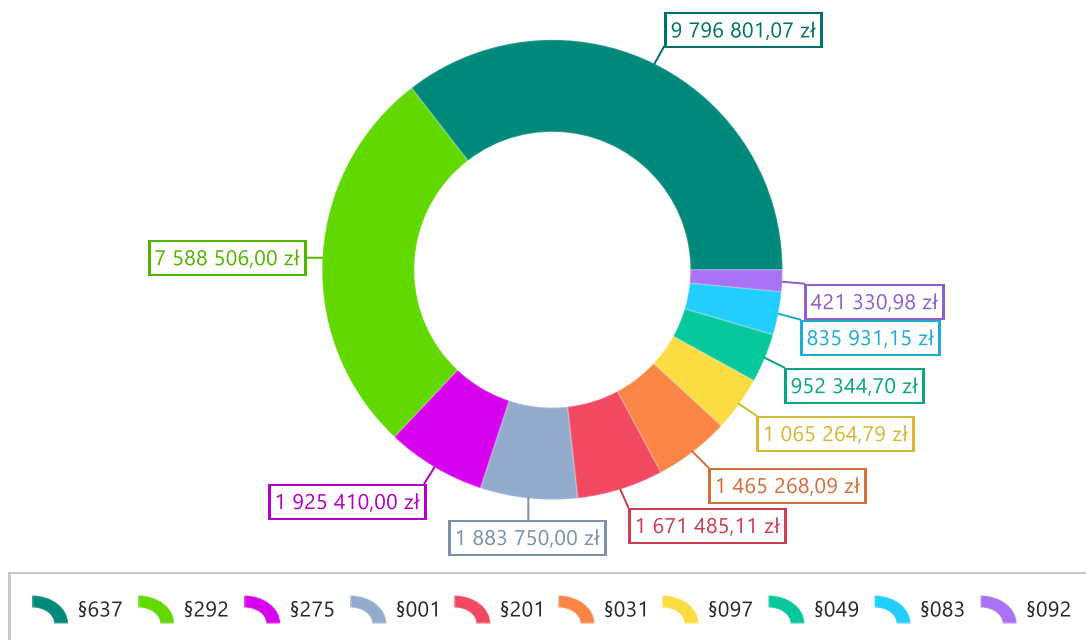

Tabela 1: Dochody Gminy Rytko w 2023

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	9 796 801,07
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	7 588 506,00
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	1 925 410,00
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	1 883 750,00
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	1 671 485,11
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	1 465 268,09
097	Wpływy z różnych dochodów	1 065 264,79
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	952 344,70
083	Wpływy z usług	835 931,15

Raport o stanie gminy za rok **2023**

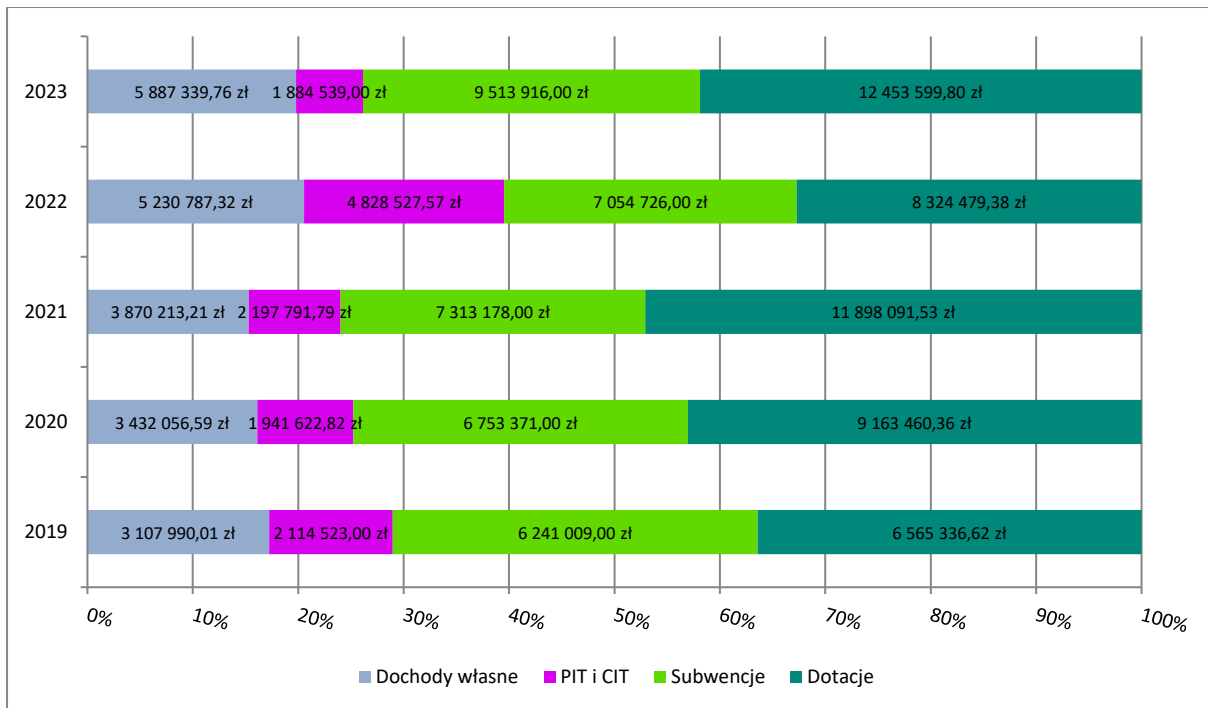
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
092	Wpływy z pozostałych odsetek	421 330,98
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	363 355,66
632	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	198 500,00
033	Wpływy z podatku leśnego	188 180,21
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	173 710,84
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	141 186,30
067	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	135 528,00
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	116 656,14
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	102 620,97
233	Dotacja celowa otrzymana od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	100 000,00
629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	100 000,00
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	98 775,83
231	Dotacja celowa otrzymana z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	88 687,87
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	35 000,00
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	31 918,16
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	31 873,09
044	Wpływy z opłaty miejscowej	30 117,30
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	28 491,21

Raport o stanie gminy za rok **2023**

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	22 853,00
205	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	21 800,00
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	20 782,46
271	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	20 000,00
032	Wpływy z podatku rolnego	19 731,18
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	10 738,44
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	9 000,00
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	8 160,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	7 231,84
041	Wpływy z opłaty skarbowej	6 236,00
202	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	5 000,00
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	4 765,87
037	Wpływy z opłaty od posiadania psów	3 610,00
269	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	3 217,00
096	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	3 000,00
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	789,00
270	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin,	720,00

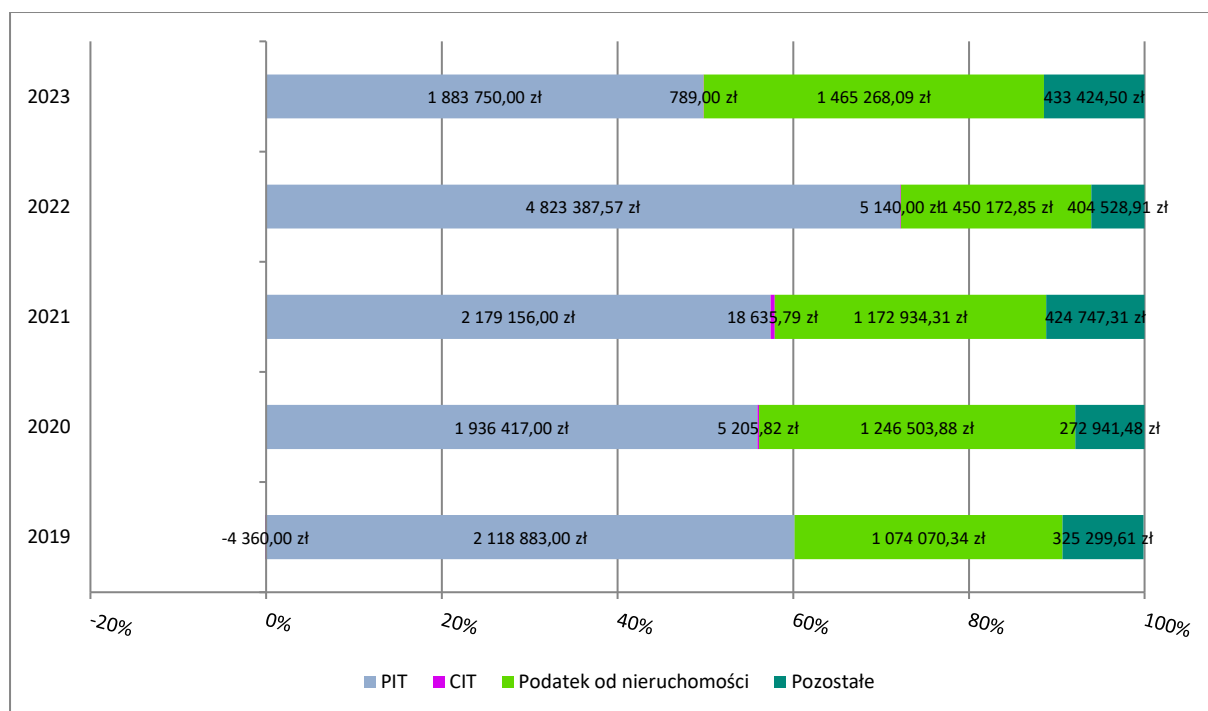
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
	powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	
057	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	500,00
058	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	405,67
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	125,63
069	Wpływy z różnych opłat	35,00
088	Wpływy z opłaty prolongacyjnej	0,00
090	Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00
	Razem	29 739 394,56

Wykres 2: Dochody Gminy Rytro wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 3: Dochody podatkowe Gminy Rytró wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2023 roku: 474 132,45 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2023 roku: 873,18 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

33,95%

+ 30,21 pp.

do roku 2022

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Rytró w 2023 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2023 roku wyniosła 10 095 301,07 zł, z czego 0,00 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

Wydatki

Wydatki ogółem

33 496 133,52 zł

wykonane w 2023 r.

+26,69%

do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

9 134,48 zł

wykonane w 2023 r.

+26,79%

do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

5 011,88 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

4 122,60 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

1 091 836,22 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

146 849,77 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zewnętrznych. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2023 roku Gmina Rytró najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 8 992 440,10 zł, co stanowiło 26,85% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach rolnictwa i łowiectwa. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 6 181 920,43 zł, co stanowiło 18,46% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu kultury fizycznej zrealizowano na poziomie 4 062 589,17 zł, co stanowiło 12,13% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu transportu i łączności wykonano w wysokości 3 851 452,72 zł, co stanowiło 11,50% wydatków Gminy, natomiast w ramach administracji publicznej wydatkowano 3 736 036,70 zł, co stanowiło 11,15% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Rytró zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 6 982 555,53 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na

poziomie 3 973 964,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 56,91%.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Rytko zrealizowała inwestycje na kwotę 15 117 587,09 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 10 095 301,07 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 66,78%.

Szczegóły dotyczące wydatków Gminy Rytko przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1: Wydatki Gminy Rytko w 2023

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	8 992 440,10
010	Rolnictwo i łowiectwo	6 181 920,43
926	Kultura fizyczna	4 062 589,17
600	Transport i łączność	3 851 452,72
750	Administracja publiczna	3 736 036,70
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 304 819,02
855	Rodzina	1 659 147,05
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 007 106,03
852	Pomoc społeczna	986 723,57
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	201 727,36
851	Ochrona zdrowia	130 957,73
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	127 598,55
700	Gospodarka mieszkaniowa	94 748,66
710	Działalność usługowa	84 078,98
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	43 715,43
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	20 812,02
020	Leśnictwo	9 960,00
752	Obrona narodowa	300,00
758	Różne rozliczenia	0,00
	Razem	33 496 133,52

Zadłużenie Gminy Rytro

0,00 zł

na koniec 2023 r.

Wynik budżetu ogółem

-3 756 738,96 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

1 091 836,22 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

0,00%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

0,00 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

VIII. Inwestycje

Rozdział 01044 Infrastruktura sanitarna wsi

§ 6050 – wydatki wykonane 411 938,19 zł (83,05% wykonania)

- Realizacja inwestycji pn. „Budowa oczyszczalni ścieków wraz z modernizacją przepompowni”

§ 6370 – wydatki wykonane 3 990 000,00 zł (100% wykonania)

- Realizacja inwestycji pn. „Budowa oczyszczalni ścieków wraz z modernizacją przepompowni”

W ramach zadania powstaje jedna z najnowocześniejszych oczyszczalni ścieków w okolicy. Technologia membranowa: MBR (Membrane Biological Reactor) to najnowocześniejsza technologia oczyszczania, gwarantująca najwyższą jakość ścieku oczyszczonego (filtratu). MBR łączy w sobie klasyczne elementy osadu czynnego i filtracji na membranach mikrofiltracyjnych. Ścieki oczyszczane tą metodą są uznawane za spełniające najwyższe normy jakości w odniesieniu do właściwości fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych. Dzięki zastosowaniu membran mikrofiltracyjnych możliwe jest uzyskanie niezrównanej jakości ściek oczyszczony, który często bywa porównywany z pierwszą klasą czystości wód płynących. Ściek oczyszczony jest pozbawiony zanieczyszczeń stałych, większości wirusów i bakterii chorobotwórczych, farmaceutyków oraz mikroplastiku. Unia Europejska uznaje filtrację membranową za najlepszą, dostępną metodę oczyszczania (BAT – Best Available Technology).

Wizualizacja gotowej oczyszczalni której rozruch przewidziany jest na lipiec 2024r.

Rozdział:

Budowa sieci wodociągowej – w ramach zadania wykonano około 6 kilometrów sieci która zasili Połom Wyżną i Niżną w Rytrze.

Rozdział 01095 Pozostała działalność

§ 4270 – wydatki wykonane 220 377,18 zł (99,58% wykonania)

- Drogi do gruntów rolnych – remont drogi do Ptaka i Szczytowej na Połomii Wyżnej. W ramach zadania powstały dwie drogi jedna z nawierzchnią z betonu drogowego klasy c37 grubości 17cm i druga z dwuwarstwowego asfaltu wraz z systemami odwodnień.

Remont drogi „do Ptaka” w Połomii Wyżnej.

Efekt końcowy remontu drogi i montażu nowego skutecznego odwodnienia liniowego.

Droga szczytowa po położeniu nowej nawierzchni asfaltowej i wykonaniu odwodnień.

DZIAŁ 600 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Rozdział 60011 Drogi publiczne krajowe

§ 6050 – wydatki wykonane 198 500,00 zł (99,25% wykonania)

- W ramach zadania sfinansowanego ze środków GDDKiA wykonano doświetlenia wszystkich przejść dla pieszych przy drodze krajowej w Rytrze.

Rozdział 60013

§ 6050 – wydatki wykonane 20 000,00 zł (100% wykonania)

- Eurovelo – wykonanie łącznika między odcinkiem 17 eurovelo na zakupionej działce do mostu w Życzanowie.

Rozdział 60016 Drogi publiczne gminne

§ 4270 – wydatki wykonane 413 208,16 zł (96,70% wykonania)

W ramach zadań sfinansowanych z przedmiotowego paragrafu dokonywano bieżących napraw najbardziej newralgicznych miejsc oraz usuwano np. skutku osuwisk.

Remont drogi gminnej na osiedlu Makowica.

Remonty dróg gminnych asfaltowych remonterem wynajętym od firmy PRDM.

Stabilizacja osuwiska w przysiółku Sucha Struga.

§ 6050 – wydatki wykonane 349 763,93 zł (84,01% wykonania)

- Roboty drogowe Oblazy-Osiedle Wielochów 24 072,65 zł
- Roboty drogowe Życzanów-Podmakowica 44 706,35 zł
- Usługa remontowa 6 980,25 zł
- Roboty drogowe Roztoka Mała koło zakonnic 2 590,07 zł
- Roboty drogowe Cygański Potok-Mikołaska 39 946,89 zł
- Roboty drogowe Sucha Struga-Limasy 21 124,47 zł
- Roboty drogowe Życzanów-Podmakowica, most Życzanów 1 087,27 zł
- Roboty drogowe Połom Wyzna-Cyrhla 7 221,05 zł

§ 6370 – wydatki wykonane 2 806 801,07 zł (98,03% wykonania) PŁ

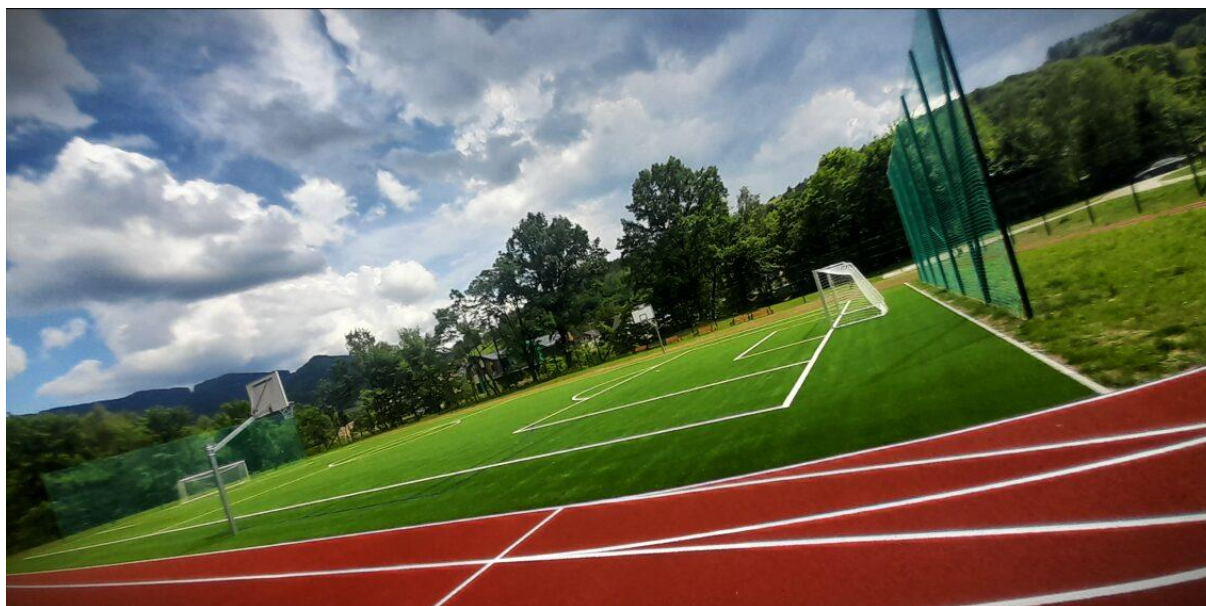
- Roboty drogowe Oblazy-Osiedle Wielochów 457 380,03 zł
- Roboty drogowe Życzanów-Podmakowica 849 421,04 zł
- Usługa remontowa 132 624,75 zł
- Roboty drogowe Roztoka Mała koło zakonnic 49 161,39 zł
- Roboty drogowe Cygański Potok-Mikołaska 758 990,89 zł

- Roboty drogowe Sucha Struga-Limasy 401 364,95 zł
- Roboty drogowe Most Życzanów 20 658,08 zł
- Roboty drogowe Połom Wyżna-Cyrhła 137 199,94 zł

§ 6650 – wydatki wykonane 34 769,50 zł (69,86% wykonania)

- ZGKP - budowa obiektu sportowego stanowiącego zaplecze Szkoły Podstawowej i Przedszkola na Osiedlu za szkołą.

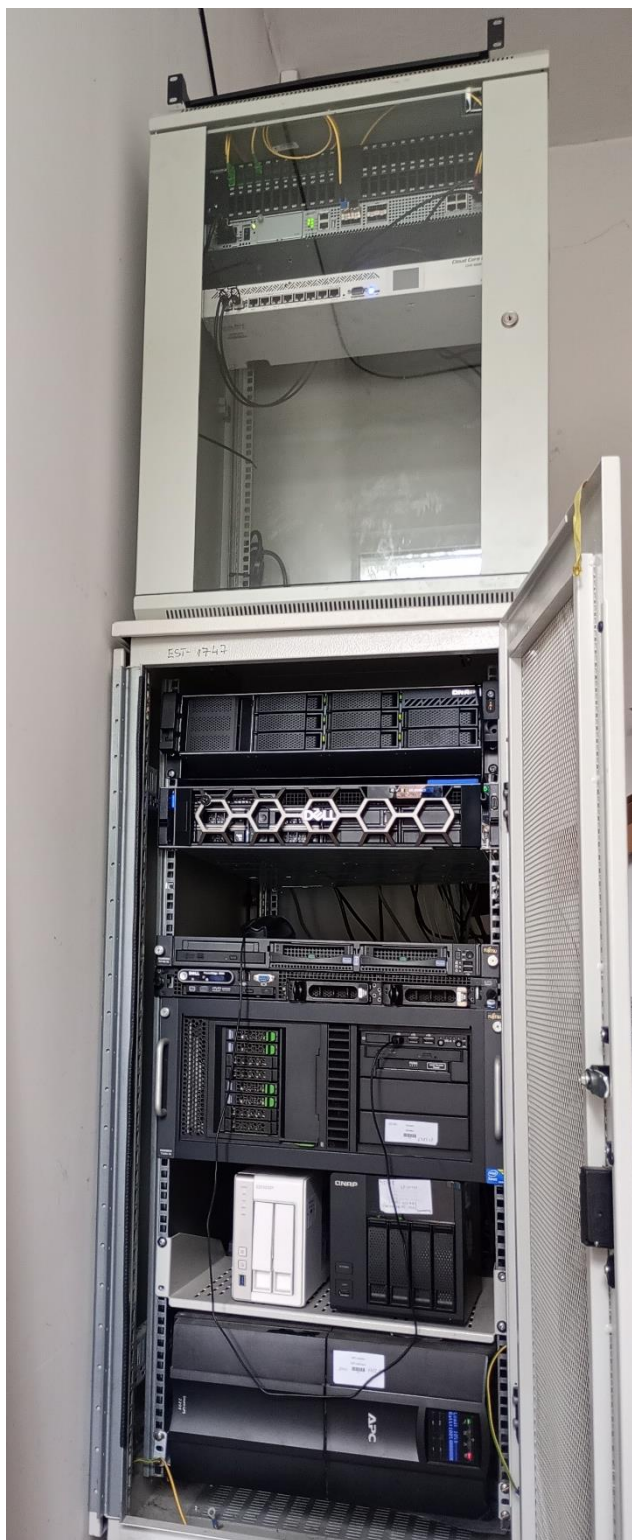

Dział 710 DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA

Rozdział 71035 Cmentarze

§ 4270 – wydatki wykonane 7 840,00 zł (18,23% wykonania)

- Kontynuacja budowy ogrodzenia na cmentarzu

**Dział 750 ADMINISTRACJA
PUBLICZNA**

Rozdział 75023 Urzędy gmin

CYFROWA GMINA – wydatki wykonane
124 833,93 zł (100% wykonania) –
modernizacja serwerowni do
najwyższych standardów
bezpieczeństwa z pozyskanego grantu.

Dział 801 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Rozdział 80101 Szkoły podstawowe

§ 6050 – wydatki wykonane 1 568 000,00 zł (100% wykonania)

- Polski ład szkoła

§ 6370 – wydatki wykonane 485 600,00 zł (100% wykonania)

- Polski ład szkoła

W ramach zadania uzyskano pozwolenie na budowę i rozpoczęto remont i przebudowę szkoły podstawowej która finalnie uzyska wygląd jak na wizualizacjach. Budynek po przebudowie zyska jedno piętro. Szkoła została zaprojektowana w bardzo wysokim reżimie technologicznym. Wszystkie ściany zewnętrzne i fundamenty zostają wymienione. Zaprojektowano duże okna które doskonale doświetlą budynek. Zaprojektowane rozwiązania pozwolą również zredukować koszty ogrzewania i koszty energii elektrycznej.

Dział 900 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Rozdział 90095 Pozostała działalność

§ 6060 – wydatki wykonane 199 627,80 zł (95,06% wykonania)

- Ciągnik stadion

Dział 926 KULTURA FIZYCZNA

Rozdział 92601 Obiekty sportowe

§ 6650 – wydatki wykonane 3 952 109,17 zł (99,82% wykonania)

- W ramach zadania wyremontowano stadion w Rytrze wyposażając go w sztuczną nawierzchnię. Jest to jeden na najlepszych obiektów pod względem jakości nawierzchni w Małopolsce.

IX. Ochrona zwierząt

Koszty związane z realizacją gminnego programu przeciwdziałania bezdomności wśród zwierząt za rok 2023 r. wyniosły: 23 785,11 zł

W tym:

- Na zakup materiałów 2 609,20 zł,
- Na zakup żywności 1 106,50 zł,
- Koszty zapewnienia opieki bezpańskim zwierzętom – pobyt w domach tymczasowych, pobyt i opieka nad bezpańskimi psami w schronisku, kastracje, sterylizacje, czipowanie, szczepienie p/wścieklicznie, utylizacja 20 069,41 zł.

W 2023 roku zwierzęta, które były przekazane weterynarzowi lub do hotelu (w celu zminimalizowania kosztów) to 5 psów i 3 koty.

W 2023 roku Gmina przyjęła 29 zgłoszeń dot. bezdomnych blakających się psów. Z tego wszystkim psom udało się znaleźć dom bądź odnalazł się właściciel, bez konieczności oddawania psów do schroniska lub hotelu.

X. Pomoc społeczna

1. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.

Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowej opieki.

1.1. Domy pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Koszt utrzymania osób w domach pomocy społecznej jest bardzo wysoki i stanowi duże obciążenie dla budżetu Gminy. Osoby przebywające w domu pomocy społecznej również ponoszą odpłatność w wysokości 70% swojej emerytury/renty.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu oraz przez osoby zobowiązane (małżonek, zstępni przed wstępnymi).

W 2023 r. w/w formą pomocy objęto 5 osób. Wydano kwotę: 205 523,17 zł.

Środki finansowe w całości pochodziły ze środków własnych gminy.

Osoby przebywające w Domach Pomocy Społecznej nie posiadają osób zobowiązanych do alimentacji.

1.2. Zasiłki celowe i specjalne

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kryterium dla osoby samotnie gospodarującej od 01.01.2022 r. wynosi: 776,00 zł, natomiast dla osoby w rodzinie wynosi: 600,00 zł.

Zasiłek celowy specjalny: w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Zasiłek celowy: w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może zostać przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie w części lub

całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego oraz drobnych remontów i napraw.

Zasiłki celowe i celowe specjalne w 2023 r. otrzymało 9 rodzin. Na ten cel wydano: 3 180,30 zł.

Wydatki na zadanie finansowane były w całości ze środków własnych gminy.

1.3. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy: przysługuje ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnieniu kryterium dochodowego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 01.01.2022 r. wynosi: 776,00 zł, natomiast dla osoby w rodzinie wynosi: 600,00 zł.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Zasiłki okresowe w 2023 r. wypłacono 13 rodzinom, udzielono 73 świadczenia – kwota: 14 946,00 zł z tego; 14 944,00 zł – dotacja z budżetu państwa, 2,00 zł – środki własne gminy.

1.4. Zasiłki stałe

Zasiłek stały: przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, w przypadku, gdy dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały w 2023 r. pobierało 10 osób, udzielono 101 świadczeń. Wydano kwotę: 59 202,58 zł.

Środki finansowe pochodziły z budżetu państwa.

1.5. Realizacja programu „posiłek w szkole i w domu”

Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”. Celem tego programu jest m.in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, a w szczególności zapewnieniu posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób samotnych, chorych lub niepełnosprawnych.

W ramach pomocy na realizację Programu gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40%

przewidywanych kosztów realizacji Programu, a w uzasadnionych przypadkach Wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie dotacji, z tym, że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20%. Gmina Rytro skorzystała z w/w możliwości w 2023 roku.

Ogółem koszt tego zadania to kwota: 66 388,97 zł, z tego środki finansowe w kwocie: 52 453,00 zł otrzymaliśmy z budżetu państwa, pozostała część środków finansowych w kwocie: 13 935,97 zł to środki własne gminy.

W 2023 r. w ramach w/w programu, pomocą w formie bezpłatnych posiłków w szkole objętych było 53 osoby, w tym dzieci przedszkolnych, szkolnych, młodzieży uczących się w szkołach średnich. Ogólnie wydano kwotę: 54 554,00 zł, liczba wydanych posiłków to 7 761,00 zł.

W ramach Programu pomocą finansową objętych było 16 rodzin. Wydano kwotę: 7 379,97 zł.

Koszty dowozu posiłków z budynku Szkoły Podstawowej w Rytrze do budynku byłego Gimnazjum wyniosły 4 455,00 zł – jako wkład własny gminy w dotowane zadanie z budżetu państwa.

1.6. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenia w formie zasiłków stałych, liczba osób uprawnionych 9, udzielono 80 świadczenia. Wydano kwotę: 3 665,00 zł. Środki finansowe pochodziły w budżetu państwa.

1.7. Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z tej formy pomocy w 2023 r. skorzystało 11 osób. Wydano ogółem kwotę: 80 329,88 zł.

Środki finansowe w całości pochodziły ze środków własnych gminy.

Wpływy z usług opiekuńczych za 2023 r.: kwota 31 029,00 zł.

1.8. Ośrodki wsparcia

Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu. W ośrodku wsparcia mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Ośrodkiem wsparcia może być ośrodek

wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko i dom dla bezdomnych oraz klub samopomocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej zabezpieczył środki przeznaczone na zabezpieczenie schronienia dla osób bezdomnych – mężczyzn w odpowiedniej formie zgodnie z przepisem prawa – jedno miejsce noclegowe dla osoby bezdomnej z terenu Gminy Rytró w Nowosądeckim Towarzystwie Pomocy im. św. Brata Alberta w Nowym Sączu ul. Szwedzka 18 w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

W okresie od lipca do końca listopada 2023 r. osoba bezdomna przebywała w schronisku, zapewnione miała miejsce noclegowe i wyżywienie. Na ten cel wydatkowano kwotę 3 772,00 zł.

Za okres od stycznia do czerwca 2023 r. i za grudzień 2023r. wydatkowano kwotę 2 830,00 zł jako utrzymanie miejsca w gotowości.

Środki na to zadanie pochodzą ze środków własnych gminy.

1.9. Ośrodek pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. poniósł wydatki ze środków z dotacji celowych w wysokości 117 605,67 zł oraz ze środków własnych w wysokości 411 978,13 zł na:

- realizację projektu socjalnego „Aktywni 60+”, współfinansowanego ze środków Wojewody Małopolskiego w ramach działań mających na celu rozwój lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin.

Uczestnikami projektu socjalnego przeprowadzonego przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Rytrze p.n. "Aktywni 6+" było 19 seniorów zamieszkałych na terenie Gminy Rytró. Celem głównym działań było zwiększenie aktywności społecznej osób powyżej 60 r. życia.

Cele szczegółowe:

- Promowanie zdrowego stylu życia seniorów,
- Podtrzymywanie i rozwijanie zainteresowań, pasji, talentu,
- Motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia,
- Pobudzenie seniorów do twórczego działania,
- Uwrażliwienie osób starszych na własne potrzeby,
- Zniwelowanie poczucia wykluczenia społecznego,
- Integracja społeczna i kulturalna seniorów,
- Zaszczepienie wśród seniorów chęci do zmian w codziennym funkcjonowaniu,
- nabycie wiedzy na temat form i zakresu pomocy osobom zależnym,

Wydatkowana kwota w 2023 r. w ramach w/w zadania to 19 169,00 zł, dotacja – 15 335,00 zł, środki własne – 3 834,00 zł.

- wypłacenie wynagrodzenia przyznanemu opiekunowi przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki wraz z kosztami obsługi

(tj; materiały biurowe, usługi pocztowe). **Wynagrodzenie to otrzymało 10 opiekunów prawnych sprawujących opiekę nad 11 podopiecznymi. Łącznie wypłacono 120 świadczeń na kwotę 52 050,03 zł, koszt obsługi wyniósł 792,64 zł.** Łącznie wysokość środków zrealizowanych z dotacji celowej wyniosła 52 842,67 zł.

- utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rytrze, w tym: wynagrodzenia wraz ze składkami dla 3 pracowników socjalnych oraz kierownika, dodatki za pracę w terenie dla pracowników socjalnych i pochodne od nich naliczane, podróże służbowe oraz odpis na ZFŚS, zakup materiałów biurowych, druków, licencji, energii, usług pocztowych, telekomunikacyjnych, informatycznych, doradczych, szkoleniowych oraz ubezpieczenia mienia. **W 2023 r. wydatkowano na utrzymanie ośrodka kwotę 457 572,13 zł** z tego 49 428,00 zł – środki pochodzące z dotacji oraz kwotę 408 144,13 zł środki własne gminy.

2. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ POWIERZONYCH OŚRODKOWI POMOCY SPOŁECZNEJ FINANANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA

2.1. Świadczenia wychowawcze

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb. Osobami uprawnionymi do otrzymania świadczenia wychowawczego są: matka, ojciec, opiekun faktyczny dziecka albo opiekun prawny dziecka, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

W roku 2023 świadczenie to wypłacane było przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W ramach tego programu wydatkowano kwotę 1 084,15 zł przeznaczoną na wynagrodzenie i składki od nich należne za obsługę świadczeń przyznanych w latach ubiegłych.

2.2. Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Świadczeniami rodzinnymi, które realizuje ośrodek są:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”,
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, których dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: 764,00 zł.

W ramach tego rozdziału Gmina poniosła wydatki z dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w wysokości 1 531 903,37 zł oraz ze środków własnych w wysokości 74 897,87 zł na:

- a) Zasiłki rodzinne – liczba świadczeń 2119 na kwotę 246 311,36 zł,
- b) Dodatki do zasiłku rodzinnego – liczba świadczeń 1 289 na kwotę 119 943,58 zł, w tym na:
 - z tyt. urodzenia dziecka – liczba świadczeń 7 na kwotę 7 000,00 zł,
 - z tyt. opieki dziecka w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – liczba świadczeń 30, na kwotę 11 463,42 zł,
 - z tytułu samotnego wychowania dziecka – liczba świadczeń 44 na kwotę 8 134,60 zł,
 - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – liczba świadczeń 53 na kwotę 5 830,00 zł,
 - z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – liczba świadczeń 240 na kwotę 13 564,52 zł,
 - z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – liczba świadczeń 356 na kwotę 23 146,72 zł,
 - z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – liczba świadczeń 559 na kwotę 50 804,32 zł.
- c) Świadczenia opiekuńcze – liczba świadczeń 1 096 na kwotę 726 679,00 zł w tym:
 - zasiłek pielęgnacyjny - liczba świadczeń 789 na kwotę 170 297,76 zł,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy – liczba świadczeń 91 na kwotę 54 888,00 zł,
 - świadczenia pielęgnacyjne – liczba świadczeń 219 na kwotę 501 493,24 zł.
- d) Zasiłek dla opiekuna – liczba świadczeń 36 na kwotę 22 320,00 zł.
- e) Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - liczba świadczeń 235 na kwotę 115 513,93 zł.
- f) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – liczba świadczeń 18 na kwotę 18 000,00 zł.
- g) Świadczenie rodzicielskie – liczba świadczeń 123 na kwotę 113 417,30 zł.
- h) Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – liczba świadczeń 1 na kwotę 4 000,00 zł.

W ramach tego rozdziału zaplanowano i wypłacono świadczenia rodzinne zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wypłacono 62 świadczenia na 2 dzieci na kwotę 15 068,12 zł oraz. W/w środki pochodzą z Funduszu Pomocy.

i) Świadczenia z funduszu alimentacyjnego – liczba świadczeń 203 na kwotę 99 256,54 zł. Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji, warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasady i tryb postępowania w sprawach o przyznanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, a jeśli się uczy w szkole wyższej, tj. do ukończenia 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, w rodzinie nie przekracza kwoty: 900,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż: 500,00 zł na każde dziecko.

j) Świadczenie 500+- liczba świadczeń 14 na kwotę 7 000,00 zł.

3. POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowanie wobec - 8 dłużników alimentacyjnych. Ponadto informował dłużników alimentacyjnych oraz organy właściwe dłużnika (tj. ośrodki pomocy społecznej właściwe wg miejsca zamieszkania dłużnika) o przyznaniu świadczeń i stanie zadłużenia. Organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne przekazano istotne informacje dot. ustalenia skuteczności egzekucji.

Podejmowano następujące działania:

- Wezwano do ośrodka pomocy społecznej 2 dłużników alimentacyjnych, w celu przeprowadzenia wywiadu i odebrania oświadczenia majątkowego.
- W stosunku do 6 dłużników alimentacyjnych skierowano do prokuratury wnioski o popełnieniu przestępstwa z art. 209 § 1 Kodeksu Karnego.
- Przekazano informacje dla 5 dłużników alimentacyjnych o przyznaniu świadczeń
- z funduszu alimentacyjnego na osoby uprawnione.

- Wydano 4 wnioski do organów właściwych o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.
- Wystąpiono do komornika z 5 wnioskami o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego dłużników alimentacyjnych.

W 2023 roku prowadzono postępowanie wobec 5 dłużników w przypadku których ośrodek przyznał wierzycielom świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz w stosunku do 3 dłużników zamieszkujących na terenie naszej gminy gdzie świadczenie z funduszu zostało przyznane przez inny organ.

4. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA RODZINNE, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH ORAZ ZA OSOBY POBIERAJĄCE ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 4 KWIETNIA 2014 R. O USTALENIU I WYPŁACIE ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW

Opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne od:

- świadczeń pielęgnacyjnych – 35 świadczeń na kwotę 7 742,70 zł.
- specjalnych zasiłków opiekuńczych – 36 świadczeń na kwotę 2 008,80 zł.

Wydano kwotę 9 751,50 zł. Środki finansowe pochodziły w budżetu państwa.

5. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Zarządzeniem Nr 27/IV/2011 Wójta Gminy Rytko z dnia 27 czerwca 2011r. (zmienionym: Zarządzeniem Nr 34/VII/2011 Wójta Gminy Rytko z dnia 28 lipca 2011, Zarządzeniem Nr 62/XI/2011 Wójta Gminy Rytko z dnia 18 listopada 2011, Zarządzeniem Nr 50/X/2012 Wójta Gminy Rytko z dnia 15 października 2012, Zarządzeniem Nr 11/IV/2017 Wójta Gminy Rytko z dnia 10 kwietnia 2017, Zarządzeniem Nr 19/VI/2017 Wójta Gminy Rytko z dnia 07 czerwca 2017, Zarządzeniem Nr 88/IX/2019 Wójta Gminy Rytko z dnia 05 września 2019) powołano Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Uchwałą Nr VIII/40/2011 z dnia 31 marca 2021 r. Rada Gminy Rytko uchwaliła Regulamin określający tryb, sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) wprowadzona została zmiana nazewnictwa ustawy która otrzymała brzmienie „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Przepisy weszły w życie 22 czerwca 2023r.

Zarządzeniem Nr 63/IX/2023 Wójta Gminy Rytro z dnia 14 września 2023r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Rytro.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.
- 7) kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Nowym Sączu z siedzibą w Muszynie

W 2023 r. odbyło się 14 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz 17 spotkań grup roboczych.

W 2023 roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z siedzibą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rytrze wpłynęło 11 Niebieskich Kart część A założonych przez policję. Kontynuowano realizację 3 Niebieskiej Karty z 2022 r. W roku sprawozdawczym zakończono 13 Niebieskie Karty w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Osoby dotknięte przemocą, objęte zostały wsparciem na podstawie opracowanego indywidualnego planu pomocy w następującym zakresie:

- 1) udzielono kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy w formie pracy socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 2) podjęto działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, poprzez monitorowanie i systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupę roboczą (zadania te były realizowane przez dzielnicowego i pracownika socjalnego).

W ramach wszczętych procedur w 2022r. i zakończonych w 2023 r. nie występowała konieczność udzielenia schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc.

W ramach udzielania poradnictwa i wsparcia w zakresie przemocy w rodzinie w roku 2023r. działał Punkt Konsultacyjny. Poradnictwo świadczone było w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w którym stałe dyżury pełnili tj:

- pracownicy socjalni w godzinach pracy; poniedziałek od 9.00 do 11.00, czwartek od 14.00 do 15.30,
- dyżur psychologa (dyżury finansowane ze środków GKRPA); każdy czwartek w godzinach od 16.30 do 18.30.

Poradnictwo świadczone dla osób dotkniętych przemocą przez pracowników socjalnych – udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych (głównie dotyczących przemocy). Wsparcie w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych instytucji państwowych, samorządowych i organizacji pozarządowych oraz wspieranie w ubieganiu się o taką pomoc. Udzielanie informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach. Udzielanie porad w samodzielnym rozwiązywaniu problemów. Informowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie o przysługujących im prawach i formach pomocy. Wsparcie w sytuacjach związanych z problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych wynikających ze zjawiska przemocy występującej w domu. **Liczba rodzin które skorzystały z poradnictwa w zakresie przemocy – 5.**

Poradnictwo świadczone dla osób dotkniętych przemocą przez psychologa – udzielanie porad psychologicznych, wsparcia psychologicznego osobom i rodzinom w sytuacji kryzysowych, dotkniętych zdarzeniem losowym, brakiem wsparcia rodziny w obliczu tragedii, przemocy w rodzinie itp. - **liczba osób które skorzystały z poradnictwa – 5, udzielono tym osobom 15 porady i wsparcie psychologiczne.**

Osoby wymagające wsparcia oraz specjalistów kierowane są do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Limanowej na podstawie podpisanego porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Limanowskim reprezentowanym przez Starostę Limanowskiego a Powiatem Nowosądeckim reprezentowanym przez Starostę Nowosądeckiego.

W ramach działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka odbyły się:

1) Spotkanie z rodzicami dzieci z Gminnego Przedszkola w Rytrze-zakres tematyczny:

- zagrożenia behawioralne
- bezpieczeństwo dzieci a uzależnienia.

Programy profilaktyczne związane z tematyką przemocy w roku 2023 prowadzone były również w Szkole Podstawowej w Rytrze.

6. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Wójt Gminy Rytró wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U.2022 poz. 2561).

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,

- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W roku 2023 Wójt Gminy Rytro wydał 4 decyzje potwierdzające prawo do w/w świadczenia.

7. WSPIERANIE RODZINY

Realizacja zadania jest zawarta w Gminnym Programie Wsparcia Rodziny na lata 2023-2025 przyjętym Uchwałą Rady Gminy Rytro z dnia 31.03.2023 r. Nr XL/334/23. Zadaniem Programu jest poprawa kondycji i jakości życia rodzin zamieszkujących w gminie Rytro, poprzez rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.

Zadania te są głównie realizowane przez asystenta rodziny. W naszej Gminie w 2023 r., z takiego wsparcia skorzystało 7 rodzin z liczbą dzieci 18. Asystent rodziny ma na celu pracę z rodziną w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy.

Szczegółowa informacja z realizacji zadania zawarta jest w sprawozdaniu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za 2023 rok.

Na to zadanie wydatkowano kwotę 30 110,57 zł, tj. 1/3 etatu zatrudnionego asystenta (wynagrodzenie, szkolenia, materiały biurowe).

8. KARTA DUŻEJ RODZINY

W dniu 16 czerwca 2014r. Uchwałą Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny, którego obecnie zasady reguluje ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 05.12.2004r. (tj. Dz.U.2021 poz.1744). Jest to program ogólnopolski skierowany do rodzin, które w momencie składania wniosku mają lub mieli na utrzymaniu łącznie, co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Karta Dużej Rodziny, wydawana jest bezpłatnie osobom, które ubiegają się o kartę w formie elektronicznej, natomiast osoby ubiegające się o kartę tradycyjną ponoszą odpłatność.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Partnerzy Karty Dużej Rodziny są wymienieni na stronie internetowej www.rodzina.gov.pl, gdzie lista jest systematycznie aktualizowana.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze w 2023 r. rozpatrzył pozytywnie 105 Kart Dużej Rodziny. Wsparciem zostało objętych 56 rodzin.

W związku z realizacją programu Karta Dużej Rodziny w 2023 roku otrzymaliśmy środki finansowe w kwocie: 991,00 zł, które zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych.

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

9. ŚWIADCZENIE PIENIENIĘŻNE DLA OBYWATELI UKRAINY „300+”

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w 2022 r. przyznał 1 dodatek dla obywateli Ukrainy w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę, przeznaczonego na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Łączna kwota dodatków wyniosła 300,00 zł. Koszty obsługi zadania kwota – 6,00 zł. Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z Funduszu Pomocy.

10. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Kolejnym zadaniem, jakie realizował Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze była pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym, która przyznawana jest na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz.U.2021 poz.1082). Ośrodek Pomocy Społecznej w Rytrze realizował zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendiów szkolnych, udzielanych w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów. W okresie realizacji zadania wypłacono 39 świadczeń na kwotę 28 275,79 zł.

11. ŻYWNOŚĆ DLA NAJUBOŻSZYCH

W ramach współpracy z Caritasem Archidiecezji Krakowskiej, osoby samotne oraz rodziny z terenu Gminy Rytró, które spełniły kryterium dochodowe, które podpisały stosowną deklarację uczestnictwa w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD2021) i uczestniczyły w działaniach towarzyszących w 2023 roku otrzymały pomoc żywnościową w wymiarze 2 493,20 kg żywności.

Z pomocy żywnościowej w ramach podprogramu POPŻ 2021 Plus skorzystało 270 osób.

Natomiast w warsztatach wzięło udział 50 osób.

12. DZIAŁANIA NA RZECZ OBYWATELI UKRAINY (WYŻYWIENIE I ZAKWATEROWANIE)

W 2023 r. w związku wywołanym konfliktem zbrojnym przez federację Rosyjską wobec Ukrainy podjęte zostały działania niosące pomoc napływającej fali uchodźców. Zgodnie z specustawą w 2023 roku osoby fizyczne, które przyjęły obywateli Ukrainy mogły ubiegać się o zwrot kosztów za wyżywienie i zakwaterowanie w wysokości 40 zł dziennie przez okres do 120 dni. Do ośrodka pomocy społecznej wpłynęły 4 wnioski. Wyplacono 93 osobodni na kwotę: 3 720,00 zł.

Środki finansowe pochodziły z Funduszu Pomocy.

13. ŚWIADCZENIE NIEPIENIENIĘŻNE DLA OBYWATELI UKRAINY ART. 29 i 30

Z w/w pomocy skorzystała jedna osoba, która objęta była zasiłkiem stałym i składką zdrowotną od w/w świadczenia.

Wydatek na to zadanie opiewał na kwotę 9 404,52 zł.

Środki finansowe pochodziły z Funduszu Pomocy.

14. PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW 2023 r.”

Program jest elementem polityki społecznej państwa, w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Był także odpowiedzią na potrzeby seniorów w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa, jak i umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób samotnych starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Z w/w programu skorzystało 30 seniorów naszej gminy.

Koszt abonamentu za 30 opasek w okresie trwania programu w 2023r. to 4 800,00 zł. z tego 3 714,00 zł – dotacja oraz 1 086,00 zł środki własne gminy.

15. DODATEK WĘGLOWY ORAZ DODATKI NA INNE ŹRÓDŁA CIEPŁA

Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi 85% węgla kamiennego. Było to jednorazowe świadczenie w wysokości 3.000 zł, mające zrekompenzować wzrost cen węgla.

Oraz dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – dający możliwość dofinansowania zakupu opału: peletu

drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego. Dodatek przyznawany był w kwocie:

- 3 000 zł – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,
- 1 000 zł – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym,
- 500 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- 2 000 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Powyższe dodatki stanowią element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który ma zniwelować rosnące ceny energii. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługuje on gospodarstwu domowemu, w zależności od posiadanego głównego źródła ogrzewania.

Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła: 8 000,00 zł. Na koszty obsługi wydatkowano 160,00 zł.

W roku 2023 r. powyższe dodatki w naszej gminie otrzymało 5 gospodarstw domowych.

W/w środki pochodzą z Funduszu Pomocy.

16. PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA”

Głównym celem programu „Opieka wytchnieniowa” było wsparcie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością, który miał nieść pomoc doraźną w czasowej przerwie w sprawowaniu opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności bądź osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. W tym czasie rodzic lub opiekun mógł odpocząć, pójść na wizytę do lekarza, załatwić sprawę w urzędzie itp. nie martwiąc się, że bliska mu osoba nie ma zapewnionej opieki.

Gmina Rytro w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pt. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 otrzymała środki finansowe na realizację usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w kwocie 67 593,66 zł. Z usługi opieki wytchnieniowej dziennej skorzystało 7 rodzin, 3 osoby dorosłe i 4 dzieci w wymiarze 1240 godzin.

17. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, których adresatami są: dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o

niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Usługi asystencji osobistej polegają w szczególności na pomocy asystenta w: wykonywaniu przez uczestnika czynności dnia codziennego; wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez uczestnika miejsca; załatwianiu przez uczestnika spraw urzędowych; korzystaniu przez uczestnika z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa); zaprowadzaniu i odebraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej

Gmina Rytko w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pt. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 otrzymała środki finansowe na realizację usług asystencji osobistej w kwocie: 189 567,00 zł. Z programu skorzystało 11 osób z niepełnosprawnością, 10 osób dorosłych i 1 dziecko łącznie w wymiarze 4 525 godzin.

18. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Do środowiskowego Domu Samopomocy w Starym Sączu – Cyganowicach uczęszcza 6 osób z niepełnosprawnościami z terenu Gminy Rytko, które spędzają tam 5 godzin dziennie. Pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy jest nieodpłatny. Osoby te dowożone są busem zakupionym przez gminę Rytko, dofinansowanym ze środków PFRON, przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. Transport zapewnia Gmina Rytko.

19. PRACA SOCJALNA

Pracownicy socjalni w ramach swoich działań realizują prace socjalną. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej praca socjalna jest działalnością zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków

sprzyjających temu celowi. Pracownicy socjalni opracowywali diagnozy sytuacji osoby lub rodziny oraz wspólnie ustalali plan pracy. W ramach swoich kompetencji zawodowych udzielano pomocy poprzez uzupełnienia dokumentacji niezbędnych do uzyskania świadczeń m.in. świadczenia uzupełniającego z ZUS a także do uzyskania orzeczeń o niepełnosprawności oraz niezdolność do pracy lub samodzielnej egzystencji. Podejmowano także działania w kierunku aktywność zawodowej klientów poprzez kierowanie ich na kursy zawodowe. Udzielano wsparcia w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych niezbędnych przy rekrutacji do pracy. Osobom starszym i niepełnosprawnym pracownicy socjalni pomagali poprzez reprezentowanie ich w instytucjach opieki zdrowotnej. W 2023 r. zostały zawarte 3 kontrakty socjalne.

XI. Partycypacja obywatelska

W 2023 roku konsultacji społecznej poddano projekt uchwały w sprawie „Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”. Projekt był konsultowany z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w formie wywieszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, na stronie internetowej gminy oraz w BIP-ie.

Konsultacje dotyczące tego projektu zostały udokumentowane w postaci protokołu sporządzonego przez pracownika Urzędu Gminy Rytro – uwag i propozycji zmian nie zgłoszono.

W budżecie Gminy Rytro na 2023 rok organizacjom pozarządowymi i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego przydzielono środki w wysokości 110.000zł.

W ramach kwoty 110.000zł. zorganizowano 1 otwarty konkurs na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej na 2023 rok.

Do konkursu przystąpiły 3 organizacje, które otrzymały dotacje w wysokości:

- 69.000zł. LKS „Poprad” – Rytro, na zadanie „Upowszechnianie kultury fizycznej, organizowanie współzawodnictwa, udział w regionalnych i ogólnopolskich imprezach sportowych, prowadzenie działalności szkoleniowej i współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży, organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych – w piłce nożnej”,

- 16.000zł. UKS „Ryter” – Rytro, na zadanie „W zdrowym ciele zdrowy duch” – rozpowszechnianie Kultury Fizycznej wśród dzieci, młodzieży i mieszkańców gminy,
- 25.000zł. Stowarzyszenie Visegrad Maraton Rytro, na zadanie „Organizacja wydarzeń sportowych i udział członków stowarzyszenia w imprezach biegowych”.

Organizacje pozarządowe wniosły duży wkład w realizację poszczególnych projektów. Z jednej strony były to zaangażowanie i kreatywność, a z drugiej zaś wymierne środki finansowe, a także wkład pozafinansowy. Organizacje pozyskiwały dzięki swoim staraniom fundusze lub wsparcie finansowe od sponsorów prywatnych.

W przedsięwzięciach zrealizowanych w 2023 roku uczestniczyły głównie dzieci i młodzież szkoły podstawowej, mieszkańcy z terenu Gminy Rytro i innych miejscowości oraz goście z zagranicy.

Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mogły korzystać z lokali i nieruchomości gminnych. Urząd Gminy zajmował się obsługą konkursu ofert na wspieranie zadań publicznych, udostępniał niezbędne formularze, a w ramach potrzeby udzielał konsultacji na temat ich wypełniania.

Ponadto w 2023 roku przeprowadzono zebrania wiejskie we wszystkich sołectwach.

XII. Sprawna administracja

W roku 2023 złożono 3 skargi:

1. Skarga na Wójta Gminy Rytro w związku z brakiem odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej.
Uchwałą Nr XLI/338/23 z dnia 26.05.2023r. Rada Gminy Rytro postanowiła oddalić skargę.
2. Skarga na Przewodniczącego Rady Gminy Rytro w związku z przekroczeniem swoich uprawnień.
Uchwałą Nr XLI/339/23 z dnia 26.05.2023r. Rada Gminy Rytro postanowiła odrzucić skargę.
3. Skarga na Wójta Gminy Rytro w związku z niewykonaniem czynności nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Ewidencja Zbiorów i Usług Danych Przestrzennych udostępnianej przez Geoportal).
Uchwałą Nr XLIV/359/23z dnia 10.08.2023r. Rada Gminy Rytro uznała skargę za bezzasadną.

Ponadto wpłynęły 2 petycje:

1. Petycja w sprawie podjęcia przez Radę Gminy Rytro uchwały w sprawie zakazu wykorzystania Górotworu pod powierzchnią gminy dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami.
Uchwałą Nr XLVIII/376/23 z dnia 30.11.2023r. Rada Gminy Rytro uznała petycję za bezzasadną.
2. Petycja w sprawie automatyzacji procesów w administracji samorządowej za pomocą Robotic Process Automation (RPA).
Uchwałą Nr XLIX/387/23 z dnia 28.12.2023r. Rada Gminy Rytro uznała petycję za bezzasadną.

XIII. Przedsiębiorcy

W 2023 r. zarejestrowano w gminie, w rejestrze Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej, 14 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw było budownictwo. W 2023 r. wyrejestrowano 10 przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów było budownictwo.

XIV. Planowanie przestrzenne

Cały obszar Gminy Rytko jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (100 %). Ponieważ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony jest na terenie całej gminy – nie wydaje się decyzji o warunkach zabudowy.

XV. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Rytko funkcjonuje jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który zapewnia podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom oraz osobom spoza terenu gminy. Liczba korzystających mieszkańców z powyższych usług to ok. 3.100 osób.

W 2023 roku Gmina nie realizowała programów zdrowotnych w zakresie badań profilaktycznych.

Ponadto na terenie Gminy znajduje się Podstacja Sądeckiego Pogotowia Ratunkowego oraz funkcjonuje nocna i świąteczna pomoc lekarska pod nazwą Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital im. J.Dietla w Krynicy Zdroju.

W październiku udostępniono bezpłatnie miejsca parkingowe przy Urzędzie Gminy na Mammobus w celu przeprowadzenia badań mammograficznych dla wszystkich chętnych kobiet.

XVI. Usługi komunalne

W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Rytko zorganizowała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych na jej terenie. Firmą wyłonioną w przetargu z którą podpisano umowę na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. było konsorcjum firm **PMP Style Sp. z o.o. ul. Zakładników 85, 33-300 Nowy Sącz oraz FHU „Pałka” Seweryn Pałka 33-314 Łososina – Dolna 37.** Obecnie funkcjonujący systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rytko obejmuje nieruchomości zamieszkałe przez

mieszkańców. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Rytro.

Odpady komunalne zbierane selektywnie (tworzywa sztuczne, metal, szkło, papier i tektura, odpady zielone) odbierane były raz w miesiącu. Zmieszane odpady komunalne odbierane były raz w miesiącu.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym. Od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, zgodnie z obowiązującym harmonogramem, odbierane były następujące frakcje odpadów odpady:

- a) tworzywa sztuczne
- b) metale
- c) opakowania wielomateriałowe
- d) szkło
- e) papier i tektura
- f) bioodpady
- g) zmieszane odpady komunalne

Na terenie Gminy Rytro funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, (PSZOK) do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczyć następujące frakcje odpadów komunalnych: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlano-remontowe (z remontu prowadzonego we własnym zakresie). PSZOK znajduje się na terenie oczyszczalni ścieków w Rytrze i jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8.30-11.00.

Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 r. objęto 1032 nieruchomości zamieszkałych przez 2935 osób na obszarze 1048 ha

Liczba i procentowy odsetek odbiorców przyłączonych do sieci:

- Wodociągowej – 479 nieruchomości co daje około 48%
- Kanalizacyjnej – 795 nieruchomości, co daje około 80%
- Liczba nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe 239 szt.
- Liczba nieruchomości wyposażonych w POŚ 16 szt.
- Liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe 563

- Liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków 63

Gospodarka odpadami:

- liczba mieszkańców uiszczających opłatę za odbiór odpadów – 2935
- wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami 29 zł / za osobę
- wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami – 950 617,53 zł.
- liczba dzikich wysypisk – 0

W 2023 roku Gmina posiadała dwa zamieszkałe lokale, jeden w byłym ośrodku zdrowia o pow. 117,90 m², drugi o pow. 39 m² w budynku Urzędu Gminy.

Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Rytko oraz osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy bioodpadów.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	426,57
Opakowania ze szkła	135,69
Opakowania z tworzyw sztucznych	112,81
Opakowania z papieru i tektury	30,07
Odpady nieulegające biodegradacji	17,90
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,2
Odpady ulegające biodegradacji	39,34
Opakowania z papieru i tektury	0,03
Zużyte opony	10,84
Przeterminowane leki	0,12
Baterie i akumulatory	0,14
Zużyty sprzęt elektroniczny	7,41
Odpady wielkogabarytowe	45,55
Odpady budowlane i rozbiórkowe	27,67

Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia

- a) Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania **0%**.
- b) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych **36,15 %**.
- c) Informacja o osiągniętym poziomie składowania odpadów komunalnych **5,20 %**

XVII. Transport

Szlaki turystyczne

Rytko jest węzłem szlaków turystycznych oraz punktem etapowym dla wędrówek głównym szlakiem beskidzkim z Krynicy do Krościenka. Najważniejsze szlaki turystyczne:

- 1. Rytko** - Kordowiec /763/ - Niemcowa - Radziejowa /1265/ - **Przehyba** /1173/ (czerwony).
- 1 a. Rytko** - Kordowiec - Niemcowa (czerwony) - Piwniczna Zdrój - **Pisana Hala** (żółty).
- 2. Rytko** - Konieczna - Przehyba - **Szczawnica** (niebieski).
- 3. Rytko** - Makowica /949/ - Pisana Hala /1044/ - Hala Łabowska /1061/ - Runek /1082/ - Jaworzyna /1114/ - **Krynica** (czerwony).
- 4.** Szlak przyrodniczy im. hr. A.Stadnickiego: **Rytko** - Życzanów - Makowica - Wierch n.Kamieniem - rez. Łabowiec - rez.Uhryń - Hala Łabowska - **Łabowa** (biało-zielony).

GMINNE SZLAKI PIESZE

- 1. Rytko** - Tęcza - Obłazy Ryterskie - **Kordowiec** (zielony).
- 2. Roztoka Wielka** - Pol. Pawlikówka - Pol. Jaworzyna Wielka - Pol. Skałki - **Przeł. Żłóbki** /gł. szlak beskidzki/ (żółty).
- 3. Rytko** (Zajazd) - Połom /503/ - Połom Wyżna - **Kanarkówka** /zielony na Przehybę/ (żółty).
- 4. Rytko** (cmentarz) - Życzanów - Podmakowica - **Makowica** /czerwony na Łabowską Halę/ (żółty).
- 5. Ścieżka dydaktyczna PPK:** Rytko (szkoła) - dol. Małej Roztoki - Pol. Kicora - Kiczora /988/ - Niemcowa (zielony).

GMINNE ŚCIEŻKI ROWEROWE

1. Rytro (szkoła) - Dol. Małej Roztoki - Fugasówka - **Przeł. Żłóbki** (trasa trudna, ok. 10,5 km długości, **znaki niebieskie**).

2. Rytro (DW Jantar) - Połom Wyżna - Dominików - Majerka - **DW Jantar** (średni stopień trudności, długość 5,5 km, znaki niebieskie).

3. Sucha Struga (most) - Dol. Popradu - Życzanów - Głęboki Jar - Wola Krogulecka - Dol. Popradu - **Zajazd Ryterski** (łatwy, ok. 12 km długości, znaki czerwone).

4. Sucha Struga (most) - Dol. Popradu - Limasy - Szczepany - **Głębokie** /ujęcie wody mineralnej/ (łatwy, długość 3 km, znaki czerwone).

5. Trasa rowerowa EuroVello 11